

AKTİF EĞİTİMİN TANITIMI

Burcu Güven, Aslıhan Şengün
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ JEOGENÇ, İZMİR

AKTİF EĞİTİM NEDİR?

Aktif eğitim "Probleme Dayalı Öğrenim (PDÖ)" yöntemini temel alan ve insanı toplumsal ve davranışsal boyutlarıyla ve çevresiyle bir bütün olarak gören, mesleki becerilerinde yeterliğe ulaştırmayı, düşünen, sorgulayan ve araştıran bireyler yetiştirmeyi hedefleyen bir eğitim sistemidir.

AKTİF EĞİTİMİN KULLANDIĞI ARAÇLAR-YÖNTEMLER

- Probleme Dayalı Öğrenme (PDÖ)
- Sunum
- Problem çözme
- Uygulama
- Laboratuvar
- Arazi çalışmaları
- Bağımsız öğrenme
 - Bilimsel danışma
 - Tartışma

PROBLEME DAYALI ÖĞRENMEDE SENARYONUN YERİ

Probleme dayalı eğitim yöntemlerinin temel gereğini gerçek yaşamla uyumlu sorunların yer aldığı kurgulanmış olgu diye adlandırabileceğimiz "Senaryo" lar oluşturur.

Bir eğitim aracı olarak senaryolar öğrencinin merakını uyandırabilecek çeşitli sorunların bulunduğu, bu sorunların neden kaynaklandığını düşündürecek ve öğrencinin ulaşması istenen hedefe doğru giderken ona yeni ipuçları sunan ve öğrenme dürtüsünü sürekli canlı tutan kurgulardır. Senaryoların temel amacı öğrenciyi belirli süreçler içinde edinmesi istenilen öğrenme hedeflerine ulaştırmaktır.

- Merak ve kuşku duygularıyla öğrenmeyi motive eder,
- Bir sorun karşısında hipotez geliştirme becerisi kazandırır,
- Öğrencinin bir probleme yaklaşma ve sorgulama becerisini geliştirir,
- Öğrenciye mantık yürütme, analiz etme, sentezleme bilgiye ulaşma ve edindiği bilgiyi kullanma olanağı sağlar,
- Araştırarak öğrenmeyi güdüler,
- Öğrencinin bilgi sınırına ulaşmasını sağlayarak, hedeflenen konunun öğrenilmesinin gerekli olduğu duygusunu uyandırır,
- Öğrenciyi pasif konumdan aktif konuma geçirir.

PROBLEME DAYALI ÖĞRENİM (PDÖ)

PDÖ bir eğitim yönlendiricisi ve 6-8 kişiden oluşan küçük gruplarda uygulanmaktadır. Bir senaryo temelinde, saptanan jeoloji problemlerinin çözümlenmesine yönelik çalışma sürecinde, önceki bilgilerin kullanılması ve öğrencilerin gereksinim duydukları öğrenme konularının belirlenmesi, öğrenilmesi ve tartışılması yatar.

ÖĞRENCİNİN PDÖ İLE ELDE ETTİĞİ KAZANIMLAR

Bu yöntem öğrencilerin sorgulama, araştırma ve öğrenme kaynaklarına ulaşmayı öğrenmesini (öğrenmeyi öğrenme), sistemli düşünme ve bilgilerin sınırlarını fark edilmesini sağlar. Öğrencilerin önceki bilgilerini aktive eden senaryolar üzerinde çalışırken, düşünme, hipotezler geliştirme, tartışma sırasında ve bağımsız çalışma sürecinde elde ettikleri ve paylaştıkları bilgilerin bellekte kalıcılığı ve mesleki yaşamda benzer sorunlarla karşılaştığında kolaylıkla hatırlanabildiği, böylece yeni durumlara uyarlanabildiği bilinmektedir.

Bu anlamda PDÖ

- Aktif katılımı sağlar
- Bilgileri sentez edebilme ve problem çözme becerisinin kazanılmasına yöneliktir
- Öğrenmeyi öğretir
- Sistemli düşünmeyi öğretir
- Araştırmayı yönlendirir
- Eğitim stresini azaltır
- Öğrenci merkezlidir
- Öğrenme sorumluluğu
- Öğrenci öğrenme sürecine hakimdir
- Grubun başarısı amaçlanır
- İletişim becerisinin geliştirilmesine yöneliktir
- Multidisipliner yapıdadır.

PDÖ'DE EĞİTİM YÖNLENDİRİCİSİNİN ROLÜ

PDÖ oturumlarında eğitim tümüyle öğrenci merkezlidir ve eğitim yönlendiricisi kolaylaştırıcı roledir.

Eğitim yönlendiricisinin;

- PDÖ basamaklarının uygulanmasını sağlama,
- Sistemli bilgi akışını güdüleme,
- Öğrencileri bilgi sınırına getirici soruları sorarken bir yandan da grup etkinliğini azaltacak müdahalelerden kaçınma,
- Grup dinamiğini gözleme ve değerlendirme,
- Geri bildirim alma ve verme gibi yükümlülükleri vardır.

Eğitim Yönlendiricisi;

Öğrencileri kendi bilgilerini kullanmaya teşvik edecek, bilgi sınırlarını farketmelerini sağlayacak ve yeni bilgilere ulaşmasını sağlayacak, konuya ilgilerini yoğunlaştıracak nitelikteki soruları grup dinamiğini gözeterek uygun yer ve zamanda kullanır.

PDÖ BASAMAKLARI

Öğrenim amaçlarına ve öğrencinin düzeyine göre senaryolar 1,2 veya 3 oturumda işlenebilir. DEÜ, Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği

Programında genellikle 3 oturumlu senaryolar kullanılmaktadır. PDÖ oturum basamakları aşağıdaki gibidir:

İLK PDÖ OTURUMU

1. Başlangıç (tanışma, ısınma, grup kararları...)
2. Senaryonun dağıtılması
Senaryonun okunması
Bilinmeyen sözcüklerin bulunması
3. Sorunların belirlenmesi
4. Hipotezlerin "Beyin fırtınası" yöntemiyle listelenmesi (yazıcı seçimi)
5. Hipotezlerin mekanizmalar ile açıklanması, tartışılması
6. Senaryoya eklenen yeni bilgiler yardımıyla hipotezlerin daraltılması
7. Öğrenme hedeflerinin saptanması
8. Geri bildirim

İKİNCİ PDÖ OTURUMU

1. Bir önceki oturumda çıkmış olan öğrenme hedeflerinin tartışılması
2. Senaryonun 2. bölümünün okunması
3. Hipotezlerin yeni bilgilerle daraltılması
4. Yeni öğrenme konularının belirlenmesi
5. Geri bildirim

ÜÇÜNCÜ PDÖ OTURUMU

1. Bir önceki oturumda çıkmış olan öğrenme hedeflerinin tartışılması
2. Senaryonun 3. bölümünün okunması
3. Problemin çözülmesi, öğrenme konularının özetlenmesi
4. Geri bildirim